

RETAX

Bezwaren verminderen door
middel van informatie-
verstrekking

Thomas Boogaerts

Voor meer informatie over deze publicatie thomas.boogaerts@kuleuven.be

© 2023 RETAX

RETAX is een Strategisch Basis Onderzoek (SBO, S005718N) gefinancierd door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO).

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form, by mimeograph, film or any other means, without permission in writing from the publisher.

Deze publicatie is ook beschikbaar via www.retax.be

INLEIDING

In samenwerking met de AAPD werd in het kader van het RETAX-project een nudge-experiment uitgevoerd waarin we de communicatie van de betekening van het KI wijzigen met als doel het verminderen van het aantal bezwaren. Een uitgebreid overzicht van de resultaten en methodologie van dit onderzoek zijn terug te vinden in de academische paper “Reducing Property Tax Avoidance Through Information Provision”. In dit verslag zullen de voornaamste bevindingen samengevat worden.

1. MOTIVATIE EN DOELSTELING

Bezwaren die ingediend worden tegen het KI leiden tot een administratieve kost voor de overheid. Vanuit een cost-minimizing perspective is het dus aangeraden om het aantal bezwaren te minimaliseren. Toch is een goed functionerend bezwaarsysteem van belang voor de horizontale gelijkheid van de belastbare basis, horizontale gelijkheid is de mate waarin woningen met dezelfde eigenschappen dezelfde belastbare basis hebben. Als gevolg is de doelstelling van het experiment het aantal bezwaren te verminderen zonder de horizontale gelijkheid te schaden.

2. METHODOLOGIE

Om dit doel te bereiken maken we gebruik van gedragsinterventies uit de zogenaamde nudgeliteratuur, e.g. De Neve et al., 2021, om de brief die de betekening van het KI communiceert aan te passen. Deze ingrepen zorgen niet voor een inperking van het recht van de belastingplichtigen om een bezwaar in te dienen, maar bieden extra informatie om de belastingplichtigen beter in staat te stellen een goede beslissing te nemen.

Voor dit experiment werden 4 wijzigingen aangebracht aan de betekeningsbrief van het KI. Ten eerste, werd de brief vereenvoudigd met een grotere focus op de karakteristieken van de woning en de kanalen waar meer info in verband met de schatting van het KI gevonden kan worden. Figuur 1, toont de originele en de vereenvoudigde versie. De hypothese die we testen in de paper is dat deze wijzigingen het makkelijker maken voor de belastingplichtige om in te schatten of de schatting foutief is. In drie bijkomende treatments voegen we een zin met extra informatie toe aan de vereenvoudigde brief:

- i) Short time: “Let op! De doorlooptijd van een bezwaar duurde in 2017 gemiddeld 82 dagen.”
- ii) Long Time Treatment: “Let op! De doorlooptijd van een bezwaar duurt gemiddeld 134 dagen.”
- iii) Success Rate Treatment: “Let op! Maar voor 2,98% van de in 2017 betekende woningen werd een succesvol bezwaar ingediend.”

De eerste twee treatments, “Short Time” en “Long Time”, geven de belastingplichtige informatie over de duurtijd van een bezwaar. Deze interventie maakt duidelijk dat het indienen van een bezwaar een tijds kost heeft zowel voor de indiener als voor de administratie. De laatste treatment, “Success Rate”, informeert de belastingplichtige over het percentage betekeningen waarvoor een succesvol bezwaar ingediend werd. Deze treatment geeft info over de succeskans van het bezwaar en over het gedrag van de andere belastingplichtigen.

3. RESULTATEN

In de paper bekijken we het effect van deze treatments op drie uitkomsten, namelijk de kans op het indienen van een bezwaar, de kans op succes van de ingediende bezwaren en de mate van overschatting van de bezwaarde betekeningen.

3.1 Kans op het indienen van een bezwaar

De resultaten tonen aan dat de eigenaars van woonhuizen en appartementen anders reageren op de treatments. Mogelijke redenen hiervoor zijn de grotere homogeniteit van appartementen en het hoger aantal eigenaar-verhuurders. Tabel 1 toont de procentuele verandering in de kans op een bezwaar als gevolg van de treatments voor woonhuizen en appartementen. Enkel statistisch significante resultaten worden weergegeven. Zowel de vereenvoudiging als de succes treatment slagen erin de kans op een bezwaar te verminderen bij woonhuizen. De overige treatments hebben geen significant effect. Eigenaars van appartementen lijken op alle treatments sterker te reageren. De vereenvoudiging leidt tot een verhoging van de kans op een bezwaar. De overige treatments verlagen de kans op een bezwaar. Op basis van deze resultaten kunnen we concluderen dat de boodschappen in de short time, long time en succes rate treatments succesvol zijn in het verlagen van het aantal bezwaren. De vereenvoudiging leidt tot tegengestelde resultaten voor de woonhuizen en appartementen.

3.2 Kans op succes van een bezwaar

Buiten het verminderen van het aantal bezwaren is het ook belangrijk dat de horizontale gelijkheid van de belastbare basis niet geschaad wordt door de interventies. Hiervoor is het belangrijk na te gaan welke bezwaren ontmoedigd zijn door de verschillende treatments. De resultaten in de paper tonen aan dat kans op succes niet stijgt als gevolg van de treatments. Dit wil zeggen dat zowel succesvolle als onsuccesvolle bezwaren ontmoedigd worden door de interventies.

3.3 Mate van overschatting van de bezwaarde KI's

De analyse met betrekking tot de kans op succes van een bezwaar is enkel informatief over de horizontale gelijkheid indien de overheid enkel verminderingen toekent aan overschatte KI's. Om hieraan tegemoet te komen wordt in de paper een alternatieve methode gebruikt het effect op de horizontale gelijkheid vast te stellen. Hiervoor wordt het effect van de treatments op de relatieve overschatting van het KI ten opzichte van vergelijkbare woningen vastgesteld. De resultaten tonen aan dat als gevolg van de short en long time treatments appartementen met een gemiddeld hogere overschatting bezwaar indienen. Met andere woorden deze treatments lijken KI's die een kleinere overschatting hebben te ontmoedigen om een bezwaar in te dienen. Wat de horizontale gelijkheid ten goede komt.

3.4 Conclusie

Hoewel de meeste treatments erin slagen het aantal bezwaren te verminderen, is dit ten koste van de horizontale gelijkheid.

Tabel 1 Het effect van de *treatment* op de kans op een bezwaar per type woning

Treatment:	(1) Simplification	(2) Short Time	(3) Long Time	(4) Succes Rate
Woonhuis	-13%	/	/	-26%
Appartement	+21%	-17%	-34%	-40%

Algemene Administratie van de
Patrimoniumdocumentatie

Opmetingen & Waarderingen

Betekening van het kadastraal inkomen

Mevrouw, Mijnheer,

Met deze betekening¹ delen wij u het kadastraal inkomen mee dat werd toegekend aan het perceel waarvan u de gegevens terugvindt in de onderstaande tabel. Dit kadastraal inkomen is geschat of herschat² om de reden(en) die hieronder is (zijn) vermeld in de rubriek 'Motivering'.

Deze betekening vervangt en vernietigt elke vorige betekening met betrekking tot het perceel.

GEMEENTE: 71033 - HAM 2 AFD/KWAADMECHELEN/
Dossiernr.: MEOW-2017-DD-0

GOEDEREN INGESCHREVEN IN DE PATRIMONIUMDOCUMENTATIE OP NAAM VAN:

LIGGING VAN HET PERCEEL (straat, nummer, plaatsnaam, gehucht) (bijkomende details)	KADAESTRALE AANJUIDING		AARD VAN HET PERCEEL	OPPERVLAKTE			KLASSERING EN INKOMEN	KADAESTRAAL INKOMEN	
	Perceelnummer	Partitie ¹		ha	a	ca			PER HA (ongebouwd)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
KESTRAAT 31	A	P0000	HUIS		11	07		2F	830

Motivering: Herschaling, aanzienlijke wijziging
0 Het kadastraal inkomen geldt vanaf 01.09.2017⁴.

BOUWTECHNISCHE KENMERKEN VAN HET PERCEEL (zie verklaring in bijlage):
C . 1 . Y . 1949 . 2017 / 2 . Y . 1 / 1 . 7 . 216

¹Overeenkomstig artikel 456, § 1, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (zie bijlage).
²Overeenkomstig artikel 494, § 1 en § 2, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (zie bijlage).
³Wanneer voor een kadastraal perceel een meer nauwkeurige identificatie nodig is, bijvoorbeeld voor appartementgebouwen, dan wordt het opgesplitst in een kadastraal planperceel en één of meer kadastrale patrimoniale percelen. In dat geval kan, per onroerende zaak een eenheid van recht wordt afgevoerd, de voormelde identificatie worden uitgebreid met een partienummer. Het partienummer staat niet vermeld op het kadastraal perceelplan.
⁴Overeenkomstig artikel 494, § 5, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (zie bijlage).

Antenne Mut 702 OVERPELT, adres zie hierboven
Tel: 0257/44 878
E-mail: MEOW.ANTENNE_702@minfin.fed.be
Openingsuren: alle werkdagen, enkel na telefonische afspraak tussen 9.00 en 12.00 u.

Waar vind ik meer informatie?

- In de **bijlagen** vindt u meer informatie over de manier waarop het nieuw kadastraal inkomen werd vastgesteld en over de gegevens die u in deze brief vindt.
- U kunt ook terecht bij de schatter van uw kadastraal inkomen. Daartoe neemt u contact op met de antenne Mutaties waarvan u de contactgegevens op de eerste pagina van deze brief vindt.

Wat moet ik doen?

- Als u vindt dat het kadastraal inkomen van het perceel **correct** is, dan hoeft u **niets meer** te doen.
- Als u niet akkoord gaat met het kadastraal inkomen van het perceel, dan kunt u bezwaar indienen. Om een rechtsgeldig bezwaar³ in te dienen, gaat u als volgt te werk:
 - Verzend uw bezwaar uiterlijk op 03.04.2018 **per aangetekende brief**.
 - Richt het aan de **antenne Mutaties** waarvan u het adres op de eerste pagina van deze brief vindt.
 - Vermeld het **kadastraal inkomen** dat volgens u aan het perceel moet worden toegekend.

Uw bezwaar moet gelijktijdig voldoen aan de drie bovenstaande voorwaarden. Anders is het niet rechtsgeldig en wordt het nietig verklaard.
Het is raadzaam om tevens uw telefoonnummer en e-mailadres te vermelden op uw bezwaar.

Opgelet!

- Deze betekening vermeldt het niet-geïndexeerd kadastraal inkomen. Dit bedrag moet u niet betalen.
- Het geïndexeerd kadastraal inkomen dient als basis voor de berekening van de onroerende voorheffing die u jaarlijks moet betalen.

Hoogachtend,

Philippe Herman
Administrateur

³Overeenkomstig artikel 499 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (zie bijlage).

Antenne Mut 702 OVERPELT, adres zie hierboven

Tel: 0257/44 878
E-mail: MEOW.ANTENNE_702@minfin.fed.be

RP
LIEVENS, MADELEINE
KESTRAAT 0043
3971 LEOPOLDSBURG

Datum betekening
04.09.2020

Dossiernummer:
MEOW-2020-DD-00021943

Toekening van uw kadastraal inkomen¹

Beste MADELEINE LIEVENS,

Deze brief stelt u op de hoogte van het kadastraal inkomen (KI) dat aan uw perceel werd toegekend. Dat KI werd geschat aan de hand van de onderstaande kenmerken van het goed. De schatter van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie gebruikt de jaarlijkse nettowaarde op het referentietijdstip 1975 voor het waarderen van de kenmerken eigen aan uw goed en zijn ligging. Het KI werd toegekend om volgende reden²:
Herschaling, aanzienlijke wijziging, comfort - verwarming

KENMERKEN VAN HET GOED

Constructietype	Halfopen bebouwing
Aard	HUIS
Aantal verdiepingen (gelijkvloers inbegrepen)	2
Bewoonbare diepte	Niet aanwezig
Bouwjaar / jaar laatste wijziging	1935 / -
Aantal garages / Overdekte staanplaatsen en/of parkings	0 / -
Verwarming / Passiefverwarming	Aanwezig / Nee
Aantal kamers met bad en/of douche	1
Bebouwde oppervlakte op de grond	103 m ²
Nuttige oppervlakte ³	138 m ²

KENMERKEN VAN HET PERCEEL

Ligging	LEOPOLDSBURGSGESTING 33, LEOPOLDSBURG
Eigendom (beperkt tot de eerste twee)	LIEVENS, MADELEINE
Perceelnummer	A 404 P 2 P0000
Perceeloppervlakte ⁴	2 a 36 ca
Bijkomende details	

Het kadastraal inkomen werd vastgelegd op 800 euro en geldt vanaf 01.09.2020.

Contactcenter
• Tel.: +32 (0)257 257 57 code: 18103

Raadpleeg uw online dossier op
www.myminf.be

Figuur 1: Betekening voor (boven) en na simplificatie (onder)

REFERENTIES

Boogaerts, T. (2022). Reducing Property Tax Avoidance Through Information Provision.

De Neve, J. E., Imbert, C., Spinnewijn, J., Tsankova, T., and Luts, M. (2021). How to improve tax compliance? Evidence from population-wide experiments in Belgium. *Journal of Political Economy*, 129 (5):1425-1463

**Research Foundation
Flanders**
Opening new horizons